

مواد اصلاحی قانون مجازات اسلامی به موجب قانون کاهش مجازات حبس تعزیری مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳

- (۱) الحاق یک تبصره به ماده ۱۸ ق.م.ا
- (۲) الحاق یک تبصره به ماده ۱۹ ق.م.ا به عنوان تبصره ۶
- (۳) ماده ۲۳ ق.م.ا اصلاح شد
- (۴) ماده ۲۸ ق.م.ا اصلاح شد
- (۵) ماده ۳۷ ق.م.ا اصلاح شد
- (۶) الحاقی یک تبصره به ماده ۴۷ ق.م.ا
- (۷) الحاقی یک تبصره به ماده ۵۷ ق.م.ا
- (۸) الحاقی دو تبصره به ماده ۶۲ ق.م.ا
- (۹) ماده ۷۲ ق.م.ا اصلاح شد.
- (۱۰) ماده ۱۰۴ قانون مجازات اصلاح شد و مواردی به جرایم قابل گذشت اضافه شد ، و به موجب تبصره الحاقی به آن در مورد مجازات حبس تعزیری درجه ۴ تا ۸ حداقل و حداکثر مجازات به نصف تقلیل پیدا کرده است.
- (۱۱) صدر ماده ۱۲۷ ق.م.ا اصلاح شد و عبارت (یا قانون) از آن حذف شد.
- (۱۲) ماده ۱۳۴ ق.م.ا اصلاح شد.
- (۱۳) ماده ۱۳۷ ق.م.ا اصلاح شد.
- (۱۴) ماده ۱۳۹ ق.م.ا اصلاح شد.
- (۱۵) در مورد معاونت مذکور در ماده ۲۸۶ ابهام وجود دارد که طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا مجازات تعیین می شود یا اینکه طبق ماده ۲۸۶
- (۱۶) ماده ۳۷۵ و تبصره ۲ آن در مورد مجازات حبس ابد اکراه کننده اگر این مجازات را حد بدانید تغییر نخواهد کرد و در غیر این صورت به استناد تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ این مجازات به حبس درجه یک تغییر پیدا می کند.
- (۱۷) ماده ۳۷۶ در مورد مجازات حبس ابد اکراه کننده به حبس درجه یک تغییر پیدا می کند. ولی اگر این مجازات را حد بدانید تغییر نمی کند.
- (۱۸) الحاق قسمتی به ماده ۷۲۸ کتاب چهارم ق.م.ا که به موجب آن مواردی که به طور خاص در قانون برای شروع به جرم مجازات تعیین شده بود نسخ می شود و شروع به جرم طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا مجازات خواهد داشت و همچنین مواردی که به طور خاص برای معاون مجازات تعیین شده بود نسخ می گردد و مجازات معاون طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا خواهد بود و عبارت "یا قانون" از صدر ماده ۱۲۷ ق.م.ا حذف شد و ماده ۶۶۶ و تبصره آن از کتاب پنجم ق.م.ا را نسخ شد. تبصره ۱ ماده ۱ و تبصره ۶ ماده ۵ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشا و اختلاس و کلاهبرداری نسخ شد.
- (۱۹) ماده ۵۳۶ کتاب پنجم در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۲۰) ماده ۵۴۲ کتاب پنجم نسخ شد زیرا مجازات شروع به جرم باید طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا تعیین شود.
- (۲۱) ماده ۵۸۴ کتاب پنجم مجازات آن نسخ شده زیرا باید مجازات معاون طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا تعیین شود.
- (۲۲) ماده ۵۹۴ در میزان مجازات نسخ شد زیرا مجازات شروع به جرم باید طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا تعیین شود.
- (۲۳) ماده ۵۹۶ کتاب پنجم مجازات آن اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

- (۲۴) ماده ۶۰۸ کتاب پنجم ق.م.ا. مجازات آن اصلاح شد و مجازات آن جزای نقدی درجه ۶ تعیین شد.
- (۲۵) ماده ۶۰۹ کتاب پنجم ق.م.ا. مجازات آن اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۲۶) تبصره ماده ۶۱۲ کتاب پنجم ق.م.ا. نسخ شد زیرا باید مجازات معاون طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا. تعیین شود.
- (۲۷) ماده ۶۱۳ کتاب پنجم ق.م.ا. نسخ شد زیرا مجازات شروع به جرم باید طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا. تعیین شود.
- (۲۸) ماده ۶۱۴ کتاب پنجم ق.م.ا. ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد و مجازات آن به حبس درجه ۶ تغییر کرد.
- (۲۹) ماده ۶۲۱ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد و تبصره آن نسخ شد. مجازات مرتکب اگر به عنف و تهدید آدم ربایی انجام داده باشد حبس درجه ۴ و در غیر این صورت حبس درجه ۵.
- (۳۰) ماده ۶۲۲ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۳۱) ماده ۶۳۲ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۳۲) ماده ۶۳۳ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۳۳) ماده ۶۴۱ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۳۴) ماده ۶۴۷ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۳۵) ماده ۶۴۸ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۳۶) ماده ۶۵۵ کتاب پنجم ق.م.ا. نسخ گردید زیرا مجازات شروع به جرم باید طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا. تعیین شود.
- (۳۷) در موارد مواد ۶۵۶-۶۵۷-۶۶۱-۶۶۵ اگر مبلغ مال مسروقه کمتر از دویست میلیون ریال باشد و مرتکب سابقه محکومیت موثر نداشته باشد جرم قابل گذشت است و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل می‌یابد و اگر مبالغ بیش از آن باشد مجازات تغییر نکرده و مثل سابق است.
- (۳۸) ماده ۶۶۶ و تبصره آن نسخ شد. (صراحتاً نسخ شد)
- (۳۹) ماده ۶۶۸ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۴۰) ماده ۶۶۹ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۴۱) ماده ۶۷۳ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۴۲) ماده ۶۷۴ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۴۳) تبصره ۱ ماده ۶۷۵ کتاب پنجم ق.م.ا. نسخ گردید. زیرا مجازات شروع به جرم باید طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا. تعیین شود.

- (۴۴) ماده ۶۷۶ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۴۵) ماده ۶۷۷ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد. در صورتی که میزان خسارت وارده یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال یا کمتر باشد به جزای نقدی تا دو برابر معادل خسارت وارده، و در غیر اینصورت مجازات آن سه ماه تا یک سال و نیم خواهد بود و این جرم جز جرایم قابل گذشت اعلام شده و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۴۶) ماده ۶۷۹ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۴۷) ماده ۶۸۲ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۴۸) ماده ۶۸۴ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد (مجازات آن به حبس درجه ۶ تغییر کرد).
- (۴۹) ماده ۶۸۵ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۵۰) تبصره ۱ ماده ۶۸۷ کتاب پنجم ق.م.ا نسخ گردید. زیرا مجازات شروع به جرم باید طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا تعیین شود.
- (۵۱) ماده ۶۹۰ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد. این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت (در صورتی که امکانات و اراضی متعلق به اشخاص خصوصی باشد).
- (۵۲) ماده ۶۹۲ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۵۳) ماده ۶۹۳ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۵۴) ماده ۶۹۴ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۵۵) ماده ۶۹۷ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد مجازات آن به جزای نقدی درجه ۶ تغییر کرد.
- (۵۶) ماده ۶۹۸ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۵۷) ماده ۶۹۹ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۵۸) ماده ۷۰۰ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۵۹) ماده ۷۱۰ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد. (زیرا مجازات معاون باید طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا تعیین شود).
- (۶۰) ماده ۷۱۶ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- (۶۱) ماده ۷۱۷ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

۶۲) ماده ۷۴۴ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

۶۳) ماده ۱ و ۴ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری و ماده ۱ قانون راجع به انتقال مال غیر اگر ارزش مال یک میلیارد ریال یا کمتر از آن باشد جرم قابل گذشت خواهد بود و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل می یابد و اگر مبلغ بیش از یک میلیارد ریال باشد مجازات تغییر نمی کند.

۶۴) تبصره ۱ و ۲ ماده یک و تبصره ماده ۲ و تبصره ۳ ماده ۳ و تبصره ۶ ماده ۵ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری نسخ می گردد. در مورد نحوه تخفیف طبق ماده ۳۷ ق.م.ا عمل می شود و در مورد شروع به جرم طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا عمل می شود.

۶۵) جرایم در حکم کلاهبرداری و کلاهبرداری محسوب می شود و به مجازات کلاهبرداری محکوم می شود نیز جزء جرایم قابل گذشت می باشد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آنها به نصف تقلیل می یابد.

مواد اصلاحی قانون مجازات اسلامی به موجب قانون کاهش مجازات حبس تعزیری مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳

(۱) الحاقی یک تبصره به ماده ۱۸ ق.م.ا

تبصره (الحاقی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - چنانچه دادگاه در حکم صادره مجازات حبس را بیش از حداقل مجازات مقرر در قانون تعیین کند، باید مبتنی بر بندهای مقرر در این ماده و یا سایر جهات قانونی، علت صدور حکم به بیش از حداقل مجازات مقرر قانونی را ذکر کند. رعایت مفاد این تبصره موجب مجازات انتظامی درجه چهار می‌باشد.

(۲) الحاقی یک تبصره به ماده ۱۹ ق.م.ا به عنوان تبصره ۶

تبصره ۶ (الحاقی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - تمام حبس‌های ابد غیرحدی مقرر در قانون به حبس درجه یک تبدیل می‌شود.

(۳) ماده ۲۳ ق.م.ا اصلاح شد

ماده ۲۳ (اصطلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - دادگاه می‌تواند فردی را که به حد، قصاص یا مجازات تعزیری محکوم کرده است، با رعایت شرایط مقرر در این قانون، متناسب با جرم ارتكابی و خصوصیات وی به یک یا چند مجازات از مجازات‌های تکمیلی بندها و تبصره‌های این ماده محکوم نماید:

(۴) ماده ۲۸ ق.م.ا اصلاح شد

ماده ۲۸ (اصطلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - کلیه مبالغ مذکور در این قانون و سایر قوانین از تاریخ تصویب آنها در مورد تمام جرایم و تخلفات از جمله مجازات نقدی، به تناسب نرخ تورم اعلام شده از سوی بانک مرکزی، هر سه سال یک بار با پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب هیأت‌وزیران تعدیل و در مورد احکامی که بعد از آن صادر می‌شود لازم‌الاجراء می‌گردد.

(۵) ماده ۳۷ ق.م.ا اصلاح شد

ماده ۳۷ (اصطلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - در صورت وجود یک یا چند جهت از جهات تخفیف، دادگاه می‌تواند مجازات تعزیری را به نحوی که به حال متهم مناسب‌تر باشد به شرح زیر تقلیل دهد یا تبدیل کند:

الف - تقلیل مجازات حبس به میزان یک تا سه درجه در مجازات‌های درجه چهار و بالاتر؛

ب - تقلیل مجازات حبس درجه پنج و درجه شش به میزان یک تا دو درجه یا تبدیل این مجازات و مجازات حبس درجه هفت حسب مورد به جزای نقدی متناسب با همان درجه؛

پ - تبدیل مصادره کل اموال به جزای نقدی درجه یک تا چهار؛

ت - تقلیل انفصال دائم به انفصال موقت به میزان پنج تا پانزده سال؛

ث - تقلیل سایر مجازات‌های تعزیری به میزان یک یا دو درجه یا تبدیل آن به مجازات دیگر از همان درجه یا یک درجه پایین‌تر؛

تبصره - چنانچه در اجرای مقررات این ماده یا سایر مقرراتی که به موجب آن مجازات تخفیف می‌یابد، حکم به حبس کمتر از نود و یک روز صادر شود، به مجازات جایگزین مربوط تبدیل می‌شود.

(۶) الحاقی یک تبصره به ماده ۴۷ ق.م.ا

تبصره (الحاقی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - در جرائم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور در صورت همکاری مؤثر در کشف جرم و شناسایی سایر متهمان، تعلیق بخشی از مجازات بلامانع است. همچنین تعلیق مجازات جرائم علیه عفت عمومی (به جز جرائم موضوع مواد (۶۳۹) و (۶۴۰) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی) در کلاهبرداری و کلیه جرایم در حکم کلاهبرداری و جرائمی که مجازات کلاهبرداری درباره آنها مقرر شده یا طبق قانون کلاهبرداری محسوب می‌شود و شروع به جرائم مقرر در این تبصره، بلامانع است. رعایت ماده (۴۶) این قانون در خصوص این تبصره الزامی است.

۷) الحاقی یک تبصره به ماده ۵۷ ق.م.ا.

ماده ۵۷ - در حبس‌های تعزیری درجه پنج تا هفت دادگاه صادرکننده حکم قطعی می‌تواند مشروط به گذشت شاکی و سپردن تأمین مناسب و تعهد به انجام یک فعالیت شغلی، حرفه‌ای، آموزشی، حرفه‌آموزی، مشارکت در تداوم زندگی خانوادگی یا درمان اعتیاد یا بیماری که در فرآیند اصلاح یا جبران خسارت وارد بر بزه‌دیده مؤثر است، محکوم را با رضایت خود او، تحت نظام نیمه آزادی قرار دهد. همچنین محکوم می‌تواند در طول دوره تحمل مجازات در صورت دارا بودن شرایط قانونی، صدور حکم نیمه آزادی را تقاضا نماید و دادگاه موظف به رسیدگی است.

تبصره (الحاقی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - مقررات این ماده در مورد حبس‌های تعزیری درجه دو، درجه سه و درجه چهار، در صورت گذراندن یک‌چهارم مدت حبس قابل اعمال است.

۸) الحاقی دو تبصره به ماده ۶۲ ق.م.ا.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - مقررات این ماده در مورد حبس‌های تعزیری درجه دو، درجه سه و درجه چهار نیز پس از گذراندن یک‌چهارم مجازات‌های حبس قابل اعمال است.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - قوه قضاییه می‌تواند برای اجرای تدابیر نظارتی موضوع این ماده یا سایر مقرراتی که به موجب آن متهم یا محکوم تحت نظارت الکترونیکی قرار می‌گیرد، با نظارت سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور از ظرفیت بخش خصوصی استفاده کند. آیین‌نامه اجرایی این تبصره توسط معاونت حقوقی قوه قضاییه با همکاری مرکز آمار و فناوری و سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور تهیه می‌شود و به تصویب رییس قوه قضاییه می‌رسد.

۹) ماده ۷۲ ق.م.ا اصلاح شد.

ماده ۷۲ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - تعدد جرایم عمدی که مجازات قانونی حداقل یکی از آنها بیش از یک سال حبس باشد، مانع از صدور حکم به مجازات جایگزین حبس است.

۱۰) ماده ۱۰۴ قانون مجازات اصلاح شد و مواردی به جرایم قابل گذشت اضافه شد، و به موجب تبصره الحاقی به آن در مورد مجازات حبس تعزیری درجه ۸ تا ۴ حداقل و حداکثر مجازات به نصف تقلیل پیدا کرده است.

ماده ۱۰۴ - (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) علاوه بر جرایم تعزیری مندرج در کتاب دیات و فصل حذف این قانون و جرایمی که به موجب قوانین خاص قابل گذشت می‌باشند، جرایم مندرج در مواد (۵۳۶)، (۵۹۶)، (۶۰۸)، (۶۰۹)، (۶۲۲)، (۶۳۲)، (۶۳۳)، (۶۴۱)، (۶۴۷)، (۶۴۸)، (۶۶۸)، (۶۶۹)، (۶۷۳)، (۶۷۴)، (۶۷۶)، (۶۷۷)، (۶۷۹)، (۶۸۲)، (۶۸۴)، (۶۸۵)، (۶۹۰) در مواردی که امکلات و اراضی متعلق به اشخاص خصوصی باشد، (۶۹۲)، (۶۹۳)، (۶۹۴)، (۶۹۷)، (۶۹۸)، (۶۹۹)، (۷۰۰)، (۷۱۶)، (۷۱۷) و (۷۴۴) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ و جرائم انتقال مال غیر و کلاهبرداری موضوع ماده (۱) قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷/۱/۵۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام، به شرطی که مبلغ آن از نصاب مقرر در ماده ۳۶ این قانون بیشتر نباشد و نیز کلیه جرائم در حکم کلاهبرداری و جرائمی که مجازات کلاهبرداری درباره آنها مقرر شده یا طبق قانون کلاهبرداری محسوب می‌شود در صورت داشتن بزه دیده و سرقت موضوع مواد (۶۵۶)، (۶۵۷)، (۶۶۱) و (۶۶۵) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ به شرطی که ارزش مال مورد سرقت بیش از دو بیست میلیون ریال نباشد و سارق فاقد سابقه مؤثر کیفری باشد و شروع و معاونت در تمام جرائم مزبور، همچنین کلیه جرایم تعزیری درجه پنج و پایین تر ارتكابی توسط افراد زیر هجده سال در صورت داشتن بزه‌دیده، مشمول تبصره (۱) ماده (۱۰۰) این قانون و ماده (۱۲) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ بوده و قابل گذشت است.

تبصره (الحاقی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - حداقل و حداکثر مجازات‌های حبس تعزیری درجه چهار تا درجه هشت مقرر در قانون برای جرائم قابل گذشت به نصف تقلیل می‌یابد.

۱۱) صدر ماده ۱۲۷ ق.م.ا اصلاح شد و عبارت (یا قانون) از آن حذف شد.

ماده ۱۲۷ - در صورتی که در شرع، مجازات دیگری برای معاون تعیین نشده باشد، مجازات وی به شرح زیر است:^۱

الف - در جرایمی که مجازات قانونی آنها سلب حیات یا حبس دایم است، حبس تعزیری درجه دو یا سه

ب - در سرقت حدی و قطع عمدی عضو، حبس تعزیری درجه پنج یا شش

پ - در جرایمی که مجازات قانونی آنها شلاق حدی است سی و یک تا هفتاد و چهار ضربه شلاق تعزیری درجه شش

ت - در جرایم موجب تعزیر یک تا دو درجه پایین‌تر از مجازات جرم ارتكابی^۲

۱۲) ماده ۱۳۴ ق.م.ا اصلاح شد.

ماده ۱۳۴ - (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - در تعدد جرائم تعزیری، تعیین و اجرای مجازات به شرح زیر است:

الف - هرگاه جرائم ارتكابی مختلف نباشد، فقط یک مجازات تعیین می‌شود و در این صورت، دادگاه می‌تواند مطابق ضوابط مقرر در این ماده که برای تعدد جرائم مختلف ذکر شده، مجازات را تشدید کند.

ب - در مورد جرائم مختلف، هرگاه جرائم ارتكابی بیش از سه جرم نباشد، حداقل مجازات هر یک از آن جرائم بیشتر از میانگین حداقل و حداکثر مجازات مقرر قانونی است.

پ - چنانچه جرائم ارتكابی مختلف، بیش از سه جرم نباشد، مجازات هر یک، حداکثر مجازات قانونی آن جرم است. در این صورت دادگاه می‌تواند مجازات هر یک را بیشتر از حداکثر مجازات مقرر قانونی تا یک چهارم آن تعیین کند.

ت - در تعدد جرائم درجه هفت و درجه هشت با یکدیگر، حسب مورد مطابق مقررات این ماده اقدام می‌شود و جمع جرائم درجه هفت و درجه هشت با درجه شش و بالاتر سبب تشدید مجازات جرائم اخیر نمی‌شود. در جمع این جرائم با جرائم درجه شش و بالاتر، به طور جداگانه برای جرائم درجه هفت و درجه هشت مطابق این ماده تعیین مجازات می‌شود و در هر صورت مجازات اشد قابل اجراء است.

ث - در هر یک از بندهای فوق، فقط مجازات اشد مندرج در دادنامه قابل اجراء است و اگر مجازات اشد به یکی از علل قانونی تقلیل یابد یا تبدیل شود یا به موجبی از قبیل گذشت شاکی خصوصی، نسخ مجازات قانونی یا مرور زمان غیرقابل اجراء گردد، مجازات اشد بعدی اجراء می‌شود و در این صورت میزان مجازات اجراء شده قبلی در اجرای مجازات اشد بعدی محاسبه می‌شود. آزادی مشروط، تعلیق اجرای مجازات و عفو در حکم اجراء است.

ج - در هر مورد که مجازات قانونی فاقد حداقل یا ثابت باشد، اگر جرائم ارتكابی بیش از سه جرم نباشد دادگاه می‌تواند تا یک‌ششم و اگر بیش از سه جرم باشد تا یک‌چهارم به اصل آن اضافه کند.

چ - در صورتی که در جرائم تعزیری، از رفتار مجرمانه واحد، نتایج مجرمانه متعدد حاصل شود، مرتکب به مجازات جرم اشد محکوم می‌شود.

ح - هرگاه در قانون برای جرمی یکی از مصادیق مجازات‌های مندرج در مواد (۲۳) یا (۲۶) این قانون به عنوان مجازات اصلی مقرر شده باشد، آن مجازات در هر صورت اجراء می‌شود، حتی اگر مربوط به مجازات غیرآشد باشد. همچنین اگر مجازات اشد وفق ماده (۲۵) این قانون، فاقد آثار تبعی و مجازات خفیف‌تر دارای آثار تبعی باشد، علاوه بر مجازات اصلی اشد، مجازات تبعی مزبور نیز اجراء می‌شود.

^۱ - عبارت «یا قانون» از صدر ماده ۱۲۷ ق.م.ا. حذف شد، به موجب قسمت الحاقی به ماده ۷۲۸ ق.م.ا. مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳

خ - در تعدد جرم در صورت وجود جهات تخفیف مجازات برای هر یک از جرائم، مطابق مواد (۳۷) و (۳۸) این قانون اقدام می‌شود.

د - در صورتی که مجموع جرائم ارتكابی در قانون عنوان مجرمانه خاصی داشته باشد، مقررات تعدد جرم اعمال نمی‌شود و مرتکب به مجازات مقرر در قانون محکوم می‌شود.

(۱۳) ماده ۱۳۷ ق.م.ا اصلاح شد.

ماده ۱۳۷ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس به علت ارتكاب جرم عمدی به موجب حکم قطعی به یکی از مجازاتهای تعزیری از درجه یک تا درجه پنج محکوم شود و از تاریخ قطعیت حکم تا حصول اعاده حیثیت یا شمول مرور زمان اجرای مجازات، مرتکب جرم عمدی تعزیری درجه یک تا شش گردد، حداقل مجازات جرم ارتكابی میانگین بین حداقل و حداکثر مجازات قانونی آن جرم است و دادگاه می‌تواند وی را به بیش از حداکثر مجازات تا یک چهارم آن محکوم کند.

(۱۴) ماده ۱۳۹ ق.م.ا اصلاح شد.

ماده ۱۳۹ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - در تکرار جرائم تعزیری، در صورت وجود جهات تخفیف مطابق مواد (۳۷) و (۳۸) این قانون اقدام می‌شود.

(۱۵) در مورد معاونت مذکور در ماده ۲۸۶ ابهام وجود دارد که طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا مجازات تعیین می‌شود یا اینکه طبق ماده ۲۸۶ به نظر می‌رسد که در این مورد نیز باید طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا. باید برای معاون مجازات تعیین کرد ولی در این خصوص نظر مخالف نیز وجود دارد مبتنی بر این طبق ماده ۲۸۶ ق.م.ا. برای معاون مجازات تعیین می‌شود.

ماده ۲۸۶ - هر کس به طور گسترده، مرتکب جنایت علیه تمامیت جسمانی افراد، جرایم علیه امنیت داخلی یا خارجی کشور، نشر اکاذیب، اختلال در نظام اقتصادی کشور، احراق و تخریب، پخش مواد سمی و میکروبی و خطرناک یا دایر کردن مراکز فساد و فحشا یا معاونت^۱ در آنها گردد، به گونه‌ای که موجب اختلال شدید در نظم عمومی کشور، ناامنی یا ورود خسارت عمده به تمامیت جسمانی افراد یا اموال عمومی و خصوصی، یا سبب اشاعه فساد یا فحشا در حد وسیع گردد مفسد فی الارض محسوب و به اعدام محکوم می‌گردد.

(۱۶) ماده ۳۷۵ و تبصره ۲ آن در مورد مجازات حبس ابد اکراه کننده، به موجب تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ ق.م.ا به حبس درجه یک تغییر پیدا می‌کند. ولی اگر قائل به این باشید که این مجازات حد است تغییر نمی‌کند و مجازات اکراه کننده در قتل همان حبس ابد خواهد بود.

ماده ۳۷۵ - اکراه در قتل مجوز قتل نیست و مرتکب، قصاص می‌شود و اکراه کننده، به حبس درجه یک^۲ محکوم می‌گردد.

تبصره ۱ - اگر اکراه شونده طفل غیر ممیز یا مجنون باشد فقط اکراه کننده محکوم به قصاص است.

تبصره ۲ - اگر اکراه شونده طفل ممیز باشد عاقله او دیه مقتول را می‌پردازد و اکراه کننده به حبس درجه یک^۳ محکوم می‌شود.

• اگر قائل به این باشیم که این مجازات حد است تغییر نمی‌کند در غیر این صورت به موجب تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ ق.م.ا به حبس درجه یک تغییر پیدا می‌کند.

^۱ - در مورد مجازات معاون در این ماده ابهام وجود دارد که آیا مشمول حکم قسمت الحاقی به ماده ۷۲۸ ق.م.ا. مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳ خواهد بود یا نه؟ یعنی اینکه آیا مجازات معاون در این فرض طبق این ماده تعیین خواهد شد یا اینکه طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا.

^۲ - به موجب تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ ق.م.ا. در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ «کلیه حبس های ابد غیر حدی به حبس درجه یک تغییر می‌کند.» اگر قائل به این باشیم که این مجازات حد است تغییر نمی‌کند در غیر این صورت به موجب تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ ق.م.ا. به حبس درجه یک تغییر پیدا می‌کند.

^۳ - به موجب تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ ق.م.ا. در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ «کلیه حبس های ابد غیر حدی به حبس درجه یک تغییر می‌کند.» اگر قائل به این باشیم که این مجازات حد است تغییر نمی‌کند در غیر این صورت به موجب تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ ق.م.ا. به حبس درجه یک تغییر پیدا می‌کند.

۱۷) ماده ۳۷۶ در مورد مجازات حبس ابد اکره کننده، به موجب تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ ق.م.ا. به حبس درجه یک تغییر پیدا می‌کند. ولی اگر قائل به این باشید که این مجازات حد است تغییر نمی‌کند و مجازات اکره کننده همان حبس ابد باقی می‌ماند.

ماده ۳۷۶ - مجازات حبس درجه یک^۱ برای اکره کننده، مشروط به وجود شرایط عمومی قصاص در اکره کننده و حق اولیاءدم می‌باشد و قابل گذشت و مصالحه است. اگر اکره کننده به هر علت، به حبس درجه یک^۲ محکوم نشود، به مجازات معاون در قتل محکوم می‌شود.

۱۸) الحاق قسمتی به ماده ۷۲۸ کتاب چهارم ق.م.ا که به موجب آن مواردی که به طور خاص در قانون برای شروع به جرم مجازات تعیین شده بود نسخ می‌شود و شروع به جرم طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا مجازات خواهد داشت و همچنین مواردی که به طور خاص برای معاون مجازات تعیین شده بود نسخ می‌گردد و مجازات معاون طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا خواهد بود و عبارت "یا قانون" از صدر ماده ۱۲۷ ق.م.ا حذف شد و ماده ۶۶۶ و تبصره آن از کتاب پنجم ق.م.ا نسخ شد.

و تبصره ۱ ماده یک و تبصره ۶ ماده ۵ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشا و اختلاس و کلاهبرداری نسخ شد. و تخفیف مجازات جرایم کلاهبرداری و اختلاس طبق ماده ۳۷ ق.م.ا خواهد بود و شروع به این جرایم نیز طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا خواهد بود.

۱۹) ماده ۵۳۶ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۵۳۶ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس در اسناد یا نوشته‌های غیر رسمی جعل یا تزویر کند یا با علم به جعل و تزویر آن‌ها را مورد استفاده قرار دهد علاوه بر جبران خسارت وارده به حبس از سه ماه تا یک سال یا به سه تا دوازده میلیون ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد.^۳

۲۰) ماده ۵۴۲ کتاب پنجم ق.م.ا. نسخ شد زیرا مجازات شروع به جرم باید طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا تعیین شود.

ماده ۵۴۲ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - نسخ گردیده (به موجب قسمت الحاقی به ماده ۷۲۸ کتاب چهارم ق.م.ا. نسخ گردید و مجازات شروع به جعل طبق مقررات ماده ۱۲۲ ق.م.ا. خواهد بود).

۲۱) ماده ۵۸۴ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات آن نسخ شده زیرا باید مجازات معاون طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا تعیین شود.

ماده ۵۸۴ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - کسی که با علم و اطلاع برای ارتکاب جرم مذکور در ماده فوق مکانی تهیه کرده و بدین طریق معاونت با مرتکب نموده باشد به مجازات [معاونت در این جرم طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا. محکوم خواهد شد].^۴

۲۲) ماده ۵۹۴ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات نسخ شد زیرا مجازات شروع به جرم باید طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا تعیین شود.

ماده ۵۹۴ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - نسخ گردید (به موجب قسمت الحاقی به ماده ۷۲۸ کتاب چهارم ق.م.ا. و شروع به جرم طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا. خواهد بود).

۲۳) ماده ۵۹۶ کتاب پنجم ق.م.ا. مجازات آن اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۱ - به موجب تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ ق.م.ا. در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ «کلیه حبس های ابد غیر حدی به حبس درجه یک تغییر می‌کند.» اگر قائل به این باشیم که این مجازات حد است تغییر نمی‌کند در غیر این صورت به موجب تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ ق.م.ا. به حبس درجه یک تغییر پیدا می‌کند.

^۲ - به موجب تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ ق.م.ا. در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ «کلیه حبس های ابد غیر حدی به حبس درجه یک تغییر می‌کند.» اگر قائل به این باشیم که این مجازات حد است تغییر نمی‌کند در غیر این صورت به موجب تبصره ۶ الحاقی به ماده ۱۹ ق.م.ا. به حبس درجه یک تغییر پیدا می‌کند.

^۳ - به موجب تبصره الحاقی به ماده ۱۰۴ ق.م.ا. در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد.

^۴ - به موجب قسمت الحاقی به ماده ۷۲۸ کتاب چهارم ق.م.ا. مواردی که به طور خاص برای آنها با عنوان معاونت مجازات تعیین گردیده‌اند نسخ می‌گردند و مجازات معاون طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا. تعیین می‌شود.

ماده ۵۹۶ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس با استفاده از ضعف نفس شخصی یا هوی و هوس او یا حوائج شخصی افراد غیر رشید به ضرر او نوشته یا سندی اعم از تجاری یا غیر تجاری از قبیل برات، سفته، چک، حواله، قبض و مفاصاحساب و یا هر گونه نوشته‌ای که موجب التزام وی یا براثت ذمه گیرنده سند یا هر شخص دیگر می‌شود به هر نحو تحصیل نماید علاوه بر جبران خسارت مالی به حبس از سه ماه تا یک سال و از یک میلیون تا ده میلیون ریال جزای نقدی^۱ محکوم می‌شود و اگر مرتکب ولایت یا وصایت یا قیمومیت بر آن شخص داشته باشد، مجازات وی علاوه بر جبران خسارات مالی یک سال و نیم تا سه سال و نیم حبس خواهد بود.^۲

(۲۴) ماده ۶۰۸ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات آن اصلاح شد و مجازات آن جزای نقدی درجه ۶ تعیین شد.

ماده ۶۰۸ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - توهین به افراد از قبیل فحاشی و استعمال الفاظ رکیک چنانچه موجب حد قذف نباشد به مجازات جزای نقدی درجه شش^۳ محکوم خواهد شد.

(۲۵) ماده ۶۰۹ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات آن اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۰۹ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس با توجه به سمت، یکی از رؤسای سه قوه یا معاونان رییس جمهوری یا وزرا یا یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی یا نمایندگان مجلس خبرگان یا اعضای شورای نگهبان یا قضات یا اعضای دیوان محاسبات یا کارکنان وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها در حال انجام وظیفه یا به سبب آن توهین نماید به یک ماه و نیم تا سه ماه حبس و یا تا (۷۴) ضربه شلاق و یا پنجاه هزار تا یک میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌شود.^۴

(۲۶) تبصره ماده ۶۱۲ کتاب پنجم ق.م.ا. نسخ شد زیرا باید مجازات معاون طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا. تعیین شود.

تبصره - نسخ گردید - به موجب قسمت الحاقی به ماده ۷۲۸ کتاب چهارم ق.م.ا.^۵ مجازات معاون طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا. تعیین می‌شود.

(۲۷) ماده ۶۱۳ کتاب پنجم ق.م.ا. نسخ شد زیرا مجازات شروع به جرم باید طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا. تعیین شود.

ماده ۶۱۳ - نسخ گردید - به موجب قسمت الحاقی به ماده ۷۲۸ کتاب چهارم ق.م.ا. مجازات شروع به جرم طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا. تعیین می‌شود.

(۲۸) ماده ۶۱۴ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد و مجازات آن به حبس درجه ۶ تغییر کرد.

ماده ۶۱۴ - هر کس عمداً به دیگری جرح یا ضربی وارد آورد که موجب نقصان یا شکستن یا از کار افتادن عضوی از اعضا یا منتهی به مرض دائمی یا فقدان یا نقص یکی از حواس یا منافع یا زوال عقل مجنی علیه گردد در مواردی که قصاص امکان نداشته باشد چنانچه اقدام وی موجب اخلال در نظم و صیانت و امنیت جامعه یا بیم تجری مرتکب یا دیگران گردد به حبس درجه شش محکوم خواهد شد و در صورت درخواست مجنی علیه، مرتکب به پرداخت دیه نیز محکوم می‌شود.^۶

^۱ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۲ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۳ - به موجب بند ج ماده ۱ قانون کاهش مجازات حبس مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و به جزای نقدی درجه ۶ تبدیل شد.

^۴ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۵ - تبصره ۲ ماده ۱۲۷ ق.م.ا. در صورتی که به هر علت قصاص نفس یا عضو اجراء نشود، مجازات معاون بر اساس میزان تعزیر فاعل اصلی جرم، مطابق بند (ت) این ماده اعمال می‌شود.

^۶ - به موجب بند الف ماده ۱ قانون کاهش مجازات حبس مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳ در میزان مجازات اصلاح شد. و مجازات آن حبس درجه ۶ خواهد بود.

۲۹) ماده ۶۲۱ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد و تبصره آن نسخ شد. مجازات مرتکب اگر به عنف و تهدید آدم ربایی انجام داده باشد حبس درجه ۴ و در غیر این صورت حبس درجه ۵ خواهد بود.

* در مورد اصلاح مجازات ماده ۶۲۱ کتاب پنجم ق.م.ا. این ابهام وجود دارد که با این اصلاح یعنی اگر آدم ربایی با تهدید و ارباب باشد مجازات حبس درجه ۴ و در غیر این صورت مجازات حبس درجه ۵ خواهد بود، آیا قسمت دوم ماده ۶۲۱ کتاب پنجم ق.م.ا. مصوب ۱۳۷۵ در مورد آدم ربایی مشدد یعنی (در صورتی که سن مجنی علیه کمتر از ۱۵ سال تمام باشد، یا ربودن توسط وسایل نقلیه انجام پذیرد یا به مجنی علیه آسیب جسمی یا حیثیتی وارد شود مرتکب به حداکثر مجازات محکوم می شود) نسخ شده است یا خیر؟

در این خصوص دو نظر وجود دارد برخی از حقوق دانان قائل به عدم نسخ قسمت دوم ماده ۶۲۱ کتاب پنجم ق.م.ا. و برخی قائل به نسخ آن هستند.

* اگر قائل به عدم نسخ قسمت دوم ماده ۶۲۱ کتاب پنجم ق.م.ا. باشیم متن ماده به این شکل خواهد بود:

ماده ۶۲۱ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس به قصد مطالبه وجه یا مال یا به قصد انتقام یا به هر منظور دیگری به عنف یا تهدید یا حيله یا به هر نحو دیگر شخصاً یا توسط دیگری شخصی را برباید یا مخفی کند در صورتی که به عنف یا تهدید باشد به حبس درجه چهار و در غیر این صورت به حبس درجه پنج، محکوم خواهد شد در صورتی که سن مجنی علیه کمتر از پانزده سال تمام باشد یا ربودن توسط وسایل نقلیه انجام پذیرد یا به مجنی علیه آسیب جسمی یا حیثیتی وارد شود، مرتکب به حداکثر مجازات تعیین شده محکوم خواهد شد و در صورت ارتکاب جرایم دیگر به مجازات آن جرم نیز محکوم می گردد.

تبصره - نسخ گردیده و در مورد شروع به جرم آن مطابق ماده ۱۲۲ ق.م.ا. مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ عمل می شود.

* اگر قائل به نسخ قسمت دوم ماده ۶۲۱ باشیم متن ماده به این شکل خواهد بود:

ماده ۶۲۱ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس به قصد مطالبه وجه یا مال یا به قصد انتقام یا به هر منظور دیگری به عنف یا تهدید یا حيله یا به هر نحو دیگر شخصاً یا توسط دیگری شخصی را برباید یا مخفی کند در صورتی که به عنف یا تهدید باشد به حبس درجه چهار و در غیر این صورت به حبس درجه پنج، محکوم خواهد شد و در صورت ارتکاب جرایم دیگر به مجازات آن جرم نیز محکوم می گردد.

تبصره - نسخ گردیده و در مورد شروع به جرم آن مطابق ماده ۱۲۲ ق.م.ا. مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ عمل می شود.

۳۰) ماده ۶۲۲ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۲۲ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس عالماً عامداً به واسطه ضرب یا اذیت و آزار زن حامله، موجب سقط جنین وی شود، علاوه بر پرداخت دیه یا قصاص حسب مورد به حبس از شش ماه تا یک سال و نیم محکوم خواهد شد.^۱

۳۱) ماده ۶۲۲ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۱ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۳۲ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - اگر کسی از دادن طفلی که به او سپرده شده است در موقع مطالبه اشخاصی که قانوناً حق مطالبه دارند امتناع کند به مجازات از یک ماه و نیم تا سه ماه حبس یا به جزای نقدی از یک میلیون و پانصد هزار تا سه میلیون ریال محکوم خواهد شد.^۱

ماده ۶۳۳ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۳۳ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر گاه کسی شخصاً یا به دستور دیگری طفل یا شخصی را که قادر به محافظت خود نمی‌باشد در محلی که خالی از سکنه است رها نماید به حبس از سه ماه تا یک سال و یا جزای نقدی از سه میلیون تا دوازده میلیون ریال محکوم خواهد شد و اگر در آبادی و جایی که دارای سکنه باشد رها کند تا نصف مجازات مذکور محکوم خواهد شد و چنانچه این اقدام سبب وارد آمدن صدمه یا آسیب یا فوت شود، رهاکننده علاوه بر مجازات فوق حسب مورد به قصاص یا دیه یا ارش نیز محکوم خواهد شد.^۲

ماده ۶۴۱ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۴۱ - (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) هرگاه کسی به وسیله تلفن یا دستگاه‌های مخابراتی دیگر برای اشخاص ایجاد مزاحمت نماید علاوه بر اجرای مقررات خاص شرکت مخابرات، مرتکب به حبس از پانزده روز تا سه ماه محکوم خواهد شد.^۳

ماده ۶۴۷ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۴۷ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - چنانچه هر یک از زوجین قبل از عقد ازدواج طرف خود را به امور واهی از قبیل داشتن تحصیلات عالی، تمکن مالی، موقعیت اجتماعی، شغل و سمت خاص، تجرد و امثال آن فریب دهد و عقد بر مبنای هر یک از آنها واقع شود مرتکب به حبس تعزیری از سه ماه تا یک سال محکوم می‌گردد.^۴

ماده ۶۴۸ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۴۸ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - اطباء و جراحان و ماماها و داروفروشان و کلیه کسانی که به مناسبت شغل یا حرفه خود محرم اسرار می‌شوند هر گاه در غیر از موارد قانونی، اسرار مردم را افشا کنند به یک ماه و نیم تا شش ماه حبس و یا به یک میلیون و پانصد هزار تا شش میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌شوند.^۵

^۱ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۲ - به موجب ماده ۱۰۴ و تبصره الحاقی به آن. در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۳ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۴ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۵ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

- ۳۶) ماده ۶۵۵ کتاب پنجم ق.م.ا. نسخ گردید زیرا مجازات شروع به جرم باید طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا. تعیین شود.
- ماده ۶۵۵ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) نسخ گردید - به موجب قسمت الحاقی به ماده ۷۲۸ کتاب چهارم ق.م.ا. و مجازات شروع به جرم طبق مقررات ماده ۱۲۲ ق.م.ا. تعیین خواهد شد.
- ۳۷) در موارد مواد ۶۵۶-۶۵۷-۶۶۱-۶۶۵ اگر مبلغ مال مسروقه کمتر از دویست میلیون ریال باشد و مرتکب سابقه محکومیت مؤثر نداشته باشد جرم قابل گذشت است و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل می‌یابد و اگر مبالغ بیش از آن باشد مجازات تغییر نکرده و مثل سابق است.
- ماده ۶۵۶ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - در صورتی که سرقت جامع شرایط حد نباشد و مقرون به یکی از شرایط زیر باشد مرتکب به حبس از شش ماه تا سه سال و تا (۷۴) ضربه شلاق محکوم می‌شود:^۱
- ماده ۶۵۷ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس مرتکب ربودن مال دیگری از طریق کیف‌زنی - جیب‌بری و امثال آن شود به حبس از یک تا پنج سال و تا (۷۴) ضربه شلاق محکوم خواهد شد.^۲
- ماده ۶۶۱ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - در سایر موارد که سرقت مقرون به شرایط مذکور در مواد فوق نباشد مجازات مرتکب، حبس از سه ماه و یک روز تا دو سال و تا (۷۴) ضربه شلاق خواهد بود.^۳
- ماده ۶۶۵ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس مال دیگری را بر بایند و عمل او مشمول عنوان سرقت نباشد به حبس از شش ماه تا یک سال محکوم خواهد شد و اگر در نتیجه این کار صدمه‌ای به مجنی علیه وارد شده باشد به مجازات آن نیز محکوم خواهد شد.^۴
- ۳۸) ماده ۶۶۶ و تبصره آن از کتاب پنجم ق.م.ا. نسخ شد. (صراحتاً نسخ شد)
- ماده ۶۶۶ - نسخ گردید (به موجب قسمت الحاقی به ماده ۷۲۸ ق.م.ا. در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳)
- ۳۹) ماده ۶۶۸ کتاب پنجم ق.م.ا. در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.
- ماده ۶۶۸ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس با جبر و قهر یا با اکراه و تهدید دیگری را ملزم به دادن نوشته یا سند یا امضاء و یا مهر نماید و یا سند و نوشته‌ای که متعلق به او یا سپرده به او می‌باشد را از وی بگیرد به حبس از یک ماه و نیم تا یک سال و تا (۷۴) ضربه شلاق محکوم خواهد شد.^۵
-
- ۱ - در صورتی که مبلغ کمتر از ۲۰۰ میلیون ریال باشد و متهم سابقه کیفری مؤثر نداشته باشد جرم قابل گذشت است و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل می‌یابد. و مجازات مرتکب در این فرض حبس سه ماه تا یک سال و نیم و تا ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود. (به موجب ماده ۱۰۴ اصلاحی ۱۳۹۹ و تبصره الحاقی به آن).
- ۲ - در صورتی که مبلغ کمتر از ۲۰۰ میلیون ریال باشد و متهم سابقه کیفری مؤثر نداشته باشد جرم قابل گذشت است و مجازات حبس شش ماه تا دو سال و نیم و تا ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود. (به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن. مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳)
- ۳ - در صورتی که مبلغ کمتر از ۲۰۰ میلیون ریال باشد و متهم سابقه کیفری مؤثر نداشته باشد مجازات یک ماه و نیم تا یک سال حبس و تا ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود. (به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. تبصره الحاقی به آن مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳)
- ماده ۵۵۳ قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱/۲/۱۳: اگر اقوام شخص ورشکسته بدون شرکت مشارالیه اموال او را از میان ببرند یا مخفی نمایند یا پیش خود نگاهدارند به مجازاتی که برای سرقت معین است محکوم خواهند شد.
- ۴ - در صورتی که مبلغ کمتر از ۲۰۰ میلیون ریال باشد و متهم سابقه کیفری مؤثر نداشته باشد جرم قابل گذشت است و مجازات مرتکب حبس سه ماه تا شش ماه خواهد بود. (به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳)
- ۵ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات قانونی آن به نصف تقلیل یافت.

۴۰) ماده ۶۶۹ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۶۹ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر گاه کسی دیگری را به هر نحو تهدید به قتل یا ضررهای نفسی یا شرفی یا مالی و یا به افشاء سری نسبت به خود یا بستگان او نماید، اعم از اینکه به این واسطه تقاضای وجه یا مال یا تقاضای انجام امر یا ترک فعلی را نموده یا ننموده باشد به مجازات شلاق تا (۷۴) ضربه یا زندان از یک ماه تا یک سال محکوم خواهد شد.^۱

۴۱) ماده ۶۷۳ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۷۳ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس از سفید مهر یا سفید امضایی که به او سپرده شده است یا به هر طریق به دست آورده سوءاستفاده نماید به شش ماه تا یک سال و نیم حبس محکوم خواهد شد.^۲

۴۲) ماده ۶۷۴ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۷۴ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر گاه اموال منقول یا غیر منقول یا نوشته‌هایی از قبیل سفته و چک و قبض و نظایر آن به عنوان اجاره یا امانت یا رهن یا برای وکالت یا هر کار با اجرت‌یابی اجرت به کسی داده شده و بنا بر این بوده است که اشیاء مذکور مسترد شود یا به مصرف معینی برسد و شخصی که آن اشیاء نزد او بوده آن‌ها را به ضرر مالکین یا متصرفین آن‌ها استعمال یا تصاحب یا تلف یا مفقود نماید به حبس از سه ماه تا یک سال و نیم محکوم خواهد شد.^۳

۴۳) تبصره ۲ ماده ۶۷۵ کتاب پنجم ق.م.ا نسخ گردید. زیرا مجازات شروع به جرم باید طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا تعیین شود.

تبصره ۲ - نسخ گردید به موجب قسمت الحاقی به ماده ۷۲۸ ق.م.ا. و شروع به جرم طبق مقررات ماده ۱۲۲ ق.م.ا. خواهد بود.

۴۴) ماده ۶۷۶ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۷۶ اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳ - هر کس سایر اشیاء منقول متعلق به دیگری را آتش بزند به حبس از سه ماه تا یک سال و نیم محکوم خواهد شد.^۴

۴۵) ماده ۶۷۷ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد. در صورتی که میزان خسارت وارده یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال یا کمتر باشد به جزای نقدی تا دو برابر معادل خسارت وارده، و در غیر اینصورت مجازات آن سه ماه تا یک سال و نیم خواهد بود و این جرم جز جرایم قابل گذشت اعلام شده و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۱ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات قانونی آن به نصف تقلیل یافت.

^۲ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۳ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات قانونی آن به نصف تقلیل یافت.

^۴ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۷۷ اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳- هر کس عمداً اشیاء منقول و یا غیر منقول متعلق به دیگری را تخریب نماید یا به هر نحو کلاً یا بعضاً تلف نماید و یا از کار اندازد در صورتی که میزان خسارت وارده یکصد میلیون ریال یا کمتر باشد به جزای نقدی تا دو برابر معادل خسارت وارده و در [غیر این صورت] به حبس از سه ماه تا یک سال و نیم محکوم خواهد شد.^۱

ماده ۶۷۹ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۷۹ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳)- هر کس به عمد و بدون ضرورت حیوان حلال گوشت متعلق به دیگری یا حیواناتی که شکار آنها توسط دولت ممنوع اعلام شده است را بکشد یا مسموم یا تلف یا ناقص کند به حبس از یک ماه و نیم تا سه ماه یا جزای نقدی از یک میلیون و پانصد هزار ریال تا سه میلیون ریال محکوم خواهد شد.^۲

ماده ۶۸۲ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۸۲ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳)- هر کس عالماً هر نوع اسناد یا اوراق تجارتي و غیر تجارتي غیر دولتی را که اتلاف آنها موجب ضرر غیر است بسوزاند یا به هر نحو دیگر تلف کند به حبس از یک ماه و نیم تا یک سال محکوم خواهد شد.^۳

ماده ۶۸۴ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات حبس اصلاح شد. (مجازات حبس آن به حبس درجه ۶ تغییر کرد.)

ماده ۶۸۴ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳)- هر کس محصول دیگری را بچراند یا تاکستان یا باغ میوه یا نخلستان کسی را خراب کند یا محصول دیگری را قطع و درو نماید یا به واسطه سرقت یا قطع آبی که متعلق به آن است یا با اقدامات و وسایل دیگر خشک کند یا باعث تضييع آن بشود یا آسیاب دیگری را از استفاده بیاندازد به حبس درجه شش و شلاق تا ۷ ضربه محکوم می‌شود.^۴

ماده ۶۸۵ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۸۵ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳)- هر کس اصله نخل خرما را به هر ترتیب یا هر وسیله بدون مجوز قانونی از بین ببرد یا قطع نماید به یک ماه و نیم تا سه ماه حبس یا از یک میلیون و پانصد هزار تا سه میلیون ریال جزای نقدی یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.^۵

تبصره ۲ ماده ۶۸۷ کتاب پنجم ق.م.ا نسخ گردید. زیرا مجازات شروع به جرم باید طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا تعیین شود.

تبصره ۲ - نسخ گردید به موجب قسمت الحاقی به ماده ۷۲۸ ق.م.ا. و شروع به جرم طبق مقررات ماده ۱۲۲ ق.م.ا. خواهد بود.

^۱ - به موجب بند ت ماده ۱ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد و در صورتی که میزان خسارت وارده یک صد میلیون ریال یا کمتر باشد مجازات مرتکب جزای نقدی تا دو برابر معادل خسارت وارده خواهد بود و در غیر این صورت یعنی اگر میزان خسارت وارده بیش از یک صد میلیون ریال باشد مجازات مرتکب حبس خواهد بود و با توجه به ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شده است و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل می‌یابد یعنی حبس سه ماه تا یک سال و نیم.

^۲ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۲ اصلاح شد و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۳ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۴ - به موجب بند ت ماده ۱ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳ مجازات آن به حبس درجه شش تغییر کرد.

^۵ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات قانونی آن به نصف تقلیل یافت.

۵۱) ماده ۶۹۰ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد. این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت (در صورتی که امکلات و اراضی متعلق به اشخاص خصوصی باشد).

ماده ۶۹۰ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس به وسیله صحنه‌سازی از قبیل پی‌کنی، دیوارکشی، تغییر حد فاصل، امحای مرز، کرت‌بندی، نهرکشی، حفر چاه، غرس اشجار و زارعت و امثال آن به تهیه آثار تصرف در اراضی مزروعی اعم از کشت شده یا در آیش زراعی، جنگل‌ها و مراتع ملی شده، کوهستان، باغ‌ها، قلمستان‌ها، منابع آب، چشمه‌سارها، انهار طبیعی و پارک‌های ملی، تأسیسات کشاورزی و دامداری و دامپروری و کشت و صنعت و اراضی موات و بایر و سایر اراضی و املاک متعلق به دولت یا شرکت‌های وابسته به دولت یا شهرداری‌ها یا اوقاف و همچنین اراضی و املاک و موقوفات و محبوسات و اثاث‌باقیه که برای مصارف عام‌المنفعه اختصاص یافته یا اشخاص حقیقی یا حقوقی به منظور تصرف یا ذیحق معرفی کردن خود یا دیگری، مبادرت نماید/ یابدون اجازه سازمان حفاظت محیط زیست یا مراجع ذیصلاح دیگر مبادرت به عملیاتی نماید که موجب تخریب محیط زیست و منابع طبیعی گردد یا اقدام به هر گونه تجاوز و تصرف عدوانی یا ایجاد مزاحمت یا ممانعت از حق در موارد مذکور نماید به مجازات یک ماه تا یک سال حبس محکوم می‌شود. دادگاه موظف است حسب مورد رفع تصرف عدوانی یا رفع مزاحمت یا ممانعت از حق یا اعاده وضع به حال سابق نماید.^۱

۵۲) ماده ۶۹۲ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۹۲ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر گاه کسی ملک دیگری را به قهر و غلبه تصرف کند علاوه بر رفع تجاوز به حبس از یک ماه و نیم تا شش ماه محکوم خواهد شد.^۲

۵۳) ماده ۶۹۳ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۹۳ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - اگر کسی به موجب حکم قطعی محکوم به خلع ید از مال غیر منقولی یا محکوم به رفع مزاحمت یا رفع ممانعت از حق شده باشد، بعد از اجرای حکم مجدداً مورد حکم را عدواناً تصرف یا مزاحمت یا ممانعت از حق نماید علاوه بر رفع تجاوز به حبس از سه ماه تا یک سال محکوم خواهد شد.^۳

۵۴) ماده ۶۹۴ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۹۴ (اصلاحی ۱۴۹۹/۲/۲۳) - هر کس در منزل یا مسکن دیگری به عنف یا تهدید وارد شود به مجازات از سه ماه تا یک سال و نیم حبس محکوم خواهد شد^۴ و در صورتی که مرتکبین دو نفر یا بیشتر بوده و لاقلاً یکی از آنها حامل سلاح باشد به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم می‌شوند.^۵

^۱ - در مواردی که املاک و اراضی متعلق به اشخاص خصوصی باشد جرم قابل گذشت است و حداقل و حداکثر آن به نصف تقلیل می‌یابد یعنی مجازات از ۱۵ روز تا شش ماه حبس خواهد بود (به موجب ماده ۱۰۴ اصلاحی ۱۳۸۸/۲/۲۳ و تبصره الحاقی به آن

^۲ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد.

^۳ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۴ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۵ - به موجب تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

۵۵) ماده ۶۹۷ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد مجازات آن به جزای نقدی درجه ۶ تغییر کرد.

ماده ۶۹۷ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس به وسیله اوراق چاپی یا خطی یا به وسیله درج در روزنامه و جرائد یا نطق در مجامع یا به هر وسیله دیگر به کسی امری را صریحاً نسبت دهد یا آن‌ها را منتشر نماید که مطابق قانون آن امر جرم محسوب می‌شود و نتواند صحت آن اسناد را ثابت نماید جز در مواردی که موجب حد است^۱ به جزای نقدی درجه شش محکوم خواهد شد.^۲

۵۶) ماده ۶۹۸ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۹۸ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس به قصد اضرار به غیر یا تشویش اذهان عمومی یا مقامات رسمی به وسیله نامه یا شکواییه یا مراسلات یا عرایض یا گزارش یا توزیع هر گونه اوراق چاپی یا خطی یا امضاء یا بدون امضاء اکاذیبی را اظهار نماید یا با همان مقاصد اعمالی را برخلاف حقیقت رأساً یا به عنوان نقل قول به شخص حقیقی یا حقوقی یا مقامات رسمی تصریحاً یا تلویحاً نسبت دهد اعم از اینکه از طریق مزبور به نحوی از انحاء ضرر مادی یا معنوی به غیر وارد شود یا نه علاوه بر اعاده حیثیت در صورت امکان، باید به حبس از یک ماه تا یک سال و یا شلاق تا (۷۴) ضربه محکوم شود.^۳

۵۷) ماده ۶۹۹ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۶۹۹ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس عالماً عامداً به قصد متهم نمودن دیگری آلات و ادوات جرم یا اشیایی را که یافت شدن آن در تصرف یک نفر موجب اتهام اومی گردد بدون اطلاع آن شخص در منزل یا محل کسب یا جیب یا اشیایی که متعلق به او است بگذارد یا مخفی کند یا به نحوی متعلق به او قلمداد نماید در اثر این عمل شخص مزبور تعقیب گردد، پس از صدور قرار منع تعقیب و یا اعلام برائت قطعی آن شخص، مرتکب به حبس از سه ماه تا یک سال و نیم و یا تا (۷۴) ضربه شلاق محکوم می‌شود.^۴

۵۸) ماده ۷۰۰ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۷۰۰ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس با نظم یا نثر یا به صورت کتبی یا شفاهی کسی را هجو کند و یا هجویه را منتشر نماید به حبس از پانزده روز تا سه ماه محکوم می‌شود.^۵

۵۹) ماده ۷۱۰ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد. زیرا مجازات معاون باید طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا تعیین شود.

ماد ۷۱۰ - اشخاصی که در قمارخانه یا اماکن معد برای صرف مشروبات الکلی موضوع مواد (۷۰۱) و (۷۰۵) قبول خدمت کنند یا به نحوی از انحاء به دایرکننده این قبیل اماکن کمک نمایند معاون محسوب می‌شوند و مجازات [مرتکب طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا. خواهد بود].^۶ ولی دادگاه می‌تواند نظر به اوضاع و احوال و میزان تأثیر عمل معاون مجازات را تخفیف دهد.

^۲ - به موجب بند ج ماده ۱ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و مجازات آن جزای نقدی درجه شش خواهد بود.

^۳ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۴ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۵ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا. تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۶ - به موجب قسمت الحاقی به ماده ۷۲۸ کتاب چهارم ق.م.ا. در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ در مورد مصادیق خاص قانونی که در مورد آنها برای معاونت در جرم مشخص تحت همین عناوین مجازات تعیین شده است نسخ می‌گردد و مجازات معاون طبق ماده ۱۲۷ ق.م.ا. تعیین می‌شود.

۶۰) ماده ۷۱۶ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۷۱۶ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر گاه یکی از جهات مذکور در ماده (۷۱۴) موجب صدمه بدنی شود که باعث نقصان یا ضعف دائم یکی از منافع یا یکی از اعضای بدن شود و یا باعث از بین رفتن قسمتی از عضو مصدوم گردد، بدون آن که عضو از کار بیافتد یا باعث وضع حمل زن قبل از موعد طبیعی شود مرتکب به حبس از یک ماه تا سه ماه و پرداخت دیه در صورت مطالبه از ناحیه مصدوم محکوم خواهد شد.^۱

۶۱) ماده ۷۱۷ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۷۱۷ (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر گاه یکی از جهات مذکور در ماده (۷۱۴) موجب صدمه بدنی شود مرتکب به حبس از پانزده روز تا دو ماه و نیم و پرداخت دیه در صورت مطالبه از ناحیه مصدوم محکوم می‌شود.^۲

۶۲) ماده ۷۴۴ کتاب پنجم ق.م.ا در میزان مجازات اصلاح شد این جرم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

ماده ۷۴۴ (۱۶ ق.ج.ر) (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) - هر کس به وسیله سامانه‌های رایانه‌ای یا مخابراتی، فیلم یا صوت یا تصویر دیگری را تغییر دهد یا تحریف کند و آن را منتشر یا با علم به تغییر یا تحریف منتشر کند، به نحوی که عرفاً موجب هتک حیثیت او شود، به حبس از یک ماه و نیم تا یک سال یا جزای نقدی از پنج میلیون (۵,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا چهل میلیون (۴۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.^۳

۶۳) ماده ۴ او قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری و ماده ۱ قانون راجع به انتقال مال غیر اگر ارزش مال یک میلیارد ریال یا کمتر از آن باشد جرم قابل گذشت خواهد بود و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل می‌یابد و اگر مبلغ بیش از یک میلیارد ریال باشد مجازات تغییر نمی‌کند.

۶۴) تبصره ۱ ماده یک و تبصره ماده ۲ و تبصره ۳ ماده ۳ و تبصره ۶ ماده ۵ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری نسخ می‌گردد. در مورد نحوه تخفیف طبق ماده ۳۷ ق.م.ا عمل می‌شود و در مورد شروع به جرم طبق ماده ۱۲۲ ق.م.ا عمل می‌شود.

۶۵) جرایم در حکم کلاهبرداری و کلاهبرداری محسوب می‌شود و به مجازات کلاهبرداری محکوم می‌شود نیز جزء جرایم قابل گذشت می‌باشد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آنها به نصف تقلیل می‌یابد.

^۱ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات قانونی آن به نصف تقلیل یافت.

^۲ - به موجب ماده ۱۰۴ ق.م.ا و تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.

^۳ - به موجب ماده ۱۰۴ تبصره الحاقی به آن در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ اصلاح شد. و این جرم جزء جرایم قابل گذشت در نظر گرفته شد و حداقل و حداکثر مجازات حبس آن به نصف تقلیل یافت.